

Har omvärlden något att lära oss?

Alla länder har sin egen lösning på avvägningen mellan att tillhandahålla bostäder på marknadsmässiga grunder till flertalet hushåll och behovet av att använda bostadsbeståndet i ett bostadssocialt syfte till mindretalet svaga hushåll. Samtidigt görs det en avvägning mellan att använda bostäder i ett socialpolitiskt syfte och andra medel såsom bostadsbidrag.

Svensk bostadspolitik utmärks nu av en omprövning av denna avvägning. Vi tror oss ha en allmännyttig sektor för alla hushåll, trots att all forskning visar att Sverige har en ovanligt låg andel medel- och höginkomsttagare i sina kommunala bostadsföretag. För att göra saken än mer besvärande så är det vanligt att företagen koncentrerar socialt svaga hushåll till vissa delar av sitt bestånd, enkannerligen miljonprogramsområdena. Hur tillgängligt bostadsbeståndet numera är för svaga hushåll varierar dock mellan företagen. Därmed blir också avvägningen mot de generella bostadsbidragen mycket olika. Ibland kompletterar de en bostadssektor som är tillgänglig för svaga hushåll och ibland bär bostadsbidragen hela ansvaret för svaga hushålls bostadssituation.

Vad kan vi lära oss av andra länder? Vår utgångspunkt är rimligen att många länder klarar denna dubbla avvägning bättre än vad vi gör och vi kan finna inspiration i de olika bostadspolitiska lösningarna i andra länder.

Senvårens konferensresor tog mig till Albanien, Malaysia och Ukraina. Efter sommaren tog mig resandet till Nederländerna och SABOs sommaruniversitet, eftersom IBF numera har ansvaret för innehållet i detta evenemang. Fyra länder – och fyra helt olika bostadsmarknader – att jämföra med vår hemtama svenska verklighet.

Albanien och Ukraina är båda länder som har haft en strikt planekonomi. Albanien tillämpade dessutom ett system med långt gångna förbud mot privat äganderätt. Det var t ex inte ens tillåtet att äga en egen bil. Under den senaste tioårsperioden nedmonterades den gamla planekonomin och en tämligen oreglerad marknadsekonomi infördes.

Mest tydlig blev övergången till marknadsekonomi på bostadsmarknadens område. Den stora, vanskötta, och statligt ägda bostadssektorn privatiserades i snabb takt. Nu återstår bara 20 procent av den tidigare offentligt ägda bostadssektorn i Ukraina och i Albanien är si-

tuationen ännu mer dramatisk: enbart 2 procent av beståndet är nu kvar i offentlig ägo.

Ur bostadspolitisk synvinkel är utvecklingen besvärande. Staten tappar kontrollen över bostadsbeståndet. Lägenheter som tidigare kunde disponeras för ett bostadssocialt syfte är nu inte längre tillgängliga för den offentliga bostadspolitiken. Det är dessutom svårt att införa ett bostadsbidragssystem, eller ett stödssystem för nyblivna och fattiga ägare, eftersom de offentliga inkomstuppgifterna är så osäkra. I Ukraina räknar man med att uppemot 50 procent av de verkliga inkomsterna förblir orapporterade. I både Ukraina och Albanien finns nu planer på att återinföra en social bostadssektor för att härbärgera socialt utsatta hushåll.

Kanske ett potentiellt lågkostnadsboende? Dekorade bunkrar med vacker havsutsikt i Albanien.

I Malaysia finns ett väl utvecklat partnerskap mellan den privata och den offentliga sektorn. Både privata och offentliga företag bygger lågkostnadshus för den offentliga sektorn. Samtidigt finns det en uttalad politik att hushållen skall kunna privatisera sina bostäder när ekonomin så tillåter. Malaysia framstår som ett land som är starkt segmenterat och där staten medvetet bygger "social housing" i stor skala för behövande grupper.

I Nederländerna, slutligen har staten med ett Alexanderhugg flyttat bort de offentliga bostäderna från den statliga budgeten och omvandlat företagen till oberoende stiftelser med ett engångsbidrag från staten som grund. Den sociala styrningen sköts med hjälp av ägardirektiv (management contracts) som stipulerar att stiftelserna skall ta sociala hänsyn och t ex ta mot de hushåll som kommunerna anvisar. Det ställs även civilrättsliga krav på stiftelserna att använda överskott till nybyggnation.

>>>

Vad kan vi lära oss av dessa spridda fakta? Jag tror att den första lärdomen är att bostadspolitiken kan se ut på olika sätt men ändå i grunden ha en social ambition. Av Ukraina och Albanien lär vi oss att social bostadspolitik inte bara kan drivas med bostadsbidrag och kontantstöd. I fattiga länder med osäkra inkomstuppgifter är det nödvändigt med bostäder som görs tillgängliga för svaga hushåll för att garantera tak över huvudet. Detta behov finns även i Sverige som ett komplement till ett allt snålare bostadsbidragssystem.

Av Malaysia lär vi oss att en politik med ett byggande i partnerskap, och en på förhand inbyggd privatisering, skapar en mindre statisk bostadsmarknad än den svenska. Liknande tekniker ("rent-to-own" etc) förekommer i många länder med stora inkomstskillnader och hög tillväxt. Bostadspolitiken

anpassas efter en social rörlighet.

Av Nederländerna lär vi oss att en offentlig bostadssektor kan styras indirekt i stiftelseform och ändå uppfylla sociala mål. För Sveriges del kan stiftelser vara ett sätt att komma från den hämsko som hyressättningssystemet och kommunernas avkastningskrav kommit att innebära. Kanske kan en stiftelsefiering frambesvärja en social målsättning och t o m underlätta nyproduktion?

IBFs allt mer internationaliserade forskning kan överföra kunskap till beslutsfattare i Sverige om hur det förhåller sig i andra länder och vilka effekter deras politik förefaller ha. Det är däremot inte vår uppgift att tala om hur det bör vara. Det överlåter vi med varm hand åt våra politiker.

- *Bengt Turner, prefekt*

Hugo Priemus hedersdoktor

I januari kommer Hugo Priemus att promoveras till hedersdoktor vid Samhällsvetenskapliga fakulteten i Uppsala. Priemus är professor i bostadsmarknad och bostadspolitik vid Tekniska universitetet i Delft, Nederländerna. Sen 1985 är han verkställande direktör vid OTB Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies vid samma universitet.

Priemus är uppriktigt glad över sin upphöjning och kommer med glädje hit till Sverige enligt vad det ryktas i Uppsala.

Forskare

Hugo Priemus är en väl meriterad vetenskapsidkare och forskningsledare inom områdena bostäder, samhällsplanering och urbana studier. Bland hans arbetsfält märks bostadspolitik generellt och i Nederländerna, politik för hållbart byggande och hållbara städer på europeisk och nationellt nederländsk nivå samt samhällsplanering.

Anknytning till IBF

Den nye promovendus har en betydande knytning till IBF. Han blir den förste doktor honoris causa vid vårt universitet som bärs fram av IBF.

Hugo Priemus har varit ett stöd för IBF och forskningen vid Uppsala universitet i flera sammanhang. Hugo Priemus var en av de drivande krafterna bakom tillkomsten av European Network of Housing Research (ENHR). ENHRs sekretariat finns än i denna dag på IBF och ordföranden i nätverket är vår prefekt. Se vidare ENHRs hemsida www.ibf.uu.se/enhr

IBF har ett formaliserat institutionellt samarbete med Tekniska universitetet i Delft där Hugo Priemus är verksam. Hugo Priemus har aktivt arbetat för att få till stånd och upprätthålla detta samarbete. Den främsta frukten av denna samverkan är *European Journal of Housing Policy*. Priemus sitter som medlem i styrelsen för denna tidskrift bland annat tillsammans med en forskare vid IBF. Se www.tandf.co.uk/journals/routledge/14616718.html

Hugo Priemus har varit workshopledare vid ENHRs konferenser. IBF-are har deltagit i hans arbetsgrupper, bl a en om hållbara städer vid konferensen i Cardiff 1998. Reviderade och kollegranskade uppsatser från denna arbetsgrupp publicerades under Hugo Priemus redaktörskap redan ett år senare i *International Planning Studies* (vol. 4, no. 2, 1999).

Den blivande promovendus är född i Rotterdam. Han är gift och har två barn.

- *Evert Vedung*

Gästforskare från England har besökt IBF

Nedan berättar gästforskare Chris Allen om det arbete han bedrivit under sin vistelse vid IBF.

”I came to the Institute in August this year to work on developing my ideas for a book, provisionally titled ‘Situating Housing and Social Theory’. The pur-

pose of the book is to provide an introductory guide to social theory and its applications in housing studies for students and researchers. The book will look at the origins of social theories that have been used by housing researchers, the context in which they have been introduced into housing research, the way in which they have been applied to the study of housing issues and their strengths and weaknesses in this respect. The book will also look at how new and emerging theoretical ideas, from disciplines such as sociology and social geography, can be imported into the study of housing in order to further develop our understanding of housing issues. As well as working on ideas for the book, I have also spent some time working with Professor Jim Kemeny on a paper about the need for theoretical clarity in studies about the provision of housing”.

Chris Allen är senior forskare och forskningsledare vid Centre for Regional Economic and Social Research, Sheffield Hallam University. Han har varit verksam inom bostadsforskningsområdet i närmare tio år. Hans huvudsakliga forskningsintressen rör de socialt utsatta grupperna. Sedan 1997 har han publicerat över 20 papers i vetenskapliga tidskrifter inom områdena bostadsstudier, urbana studier och sociologi.

Ny arbetsrapport från IBF

No 44. Nedomysl, T, A-M Tillman & U Fransson (2003) *Befolkningsutveckling i Hedesunda församling*.

För beställning av arbetsrapporter, kontakta:
Gunilla Bloom-Lundqvist, e-post
gunilla.bloom_lundqvist@ibf.uu.se
eller tel 026-420 65 24.

SABO sommaruniversitetet 2003: Boende och välfärd i det framtida Europa

Tillsammans med SABO och IBF:s systerinstitutioner i Delft och Glasgow arrangerade IBF ett sommaruniversitet i Haag den 15-19 september. Kursen vände sig framför allt till anställda i allmännyttiga bostadsföretag i Sverige, Nederländerna och Storbritannien.

Tre teman var centrala för kursen: det åldrande Europa, migration/integration och välfärd. I ljuset av utvecklingen på dessa tre områden diskuterades vilken roll allmännyttiga bostadsföretag i Västeuropa kan och bör spela i framtiden. Föreläsningar av forskare och praktiker från flera västeuropeiska länder kombinerades med gruppövningar och studiebesök. Deltagarna gavs på så sätt möjlighet att såväl fördjupa sina kunskaper om situationen i andra länder som att knyta internationella kontakter.

- Karin Tillberg Mattsson

Gamla magasin på väg att konverteras till dyra lyxlägenheter.

En praktisk rullstol att ta sig fram med längs Nederländernas många stränder.

Sjuka hus-problem i svenska grundskolor. En kommunstudie

De byggnadsprojekt som idag framförallt väcker uppmärksamhet i rikspresen på grund av dålig inomhusmiljö eller så kallade sjuka hus-problem är de mer statusbetonade, såsom Moderna Museet, Hammarby Sjöstad och Astrid Lindgrens barnsjukhus. För ett par decennier sedan var det däremot barndaghem, bostäder och skolor som stod i fokus för debatten. Idag är det inte rikspresen utan lokalpressen som intresserar sig mest för skolornas problem och det kommunala spelet.

Undersökning

Under årsskiftet 2002/2003 genomförde forskningsassistent Marie Hallberg och jag en undersökning om hur vanligt förekommande sjuka hus-problemet egentligen är bland landets grundskolor. En omfattande enkät sändes till landets alla kommuner (289 st) där vi frågade om de erhållit några klagomål på skolornas inomhusmiljö och om de konstaterat att de var fråga om "sjuka hus-problem".

De personer som svarade på vår utskickade enkät var de som hade ansvaret för förvaltningen av kommunernas grundskolor. Det var sålunda tekniker och byggnadsfysiker som fick företräda kommunerna i denna fråga, inte skolpersonalen. Detta val av respondenter gjordes mot bakgrund av att det ofta i debatten påstås att brukarna av olika byggnader är de som överdriver problemen, medan tekniker och andra anses ha en mer "realistisk" ståndpunkt. För att i vår studie undvika kritiken att vi överskattar förekomsten av dålig inomhusmiljö i skolorna, fann vi därför lämpligast att tillfråga ansvariga förvaltare. 80% av förvaltarna svarade på vår enkät.

Alla slags kommuner har problem

Undersökningen visar att i inte mindre än 7 av 10 kommuner har man haft sjuka hus-problem i grundskolorna under senare år. De flesta handlade om fukt-skador, mögel och bristfällig ventilation. Det betyder att alla typer av kommuner har drabbats (se karta på s 5). De enda som lyckats undkomma problemet mer än andra är mycket små kommuner med mindre än 10 000 invånare och med allmänt höga ohälstal.

Intressant att notera i den här undersökningen är att sjuka hus-begreppet numera kan anses vara i stort sett vedertaget på praktisk kommunal nivå. Den betydelse som det ges är densamma som inom forsk-

ningen nämligen en uppsättning SBS-syndrom (allmän-, slemhinne- och hudsymptom) relaterat till byggnaden.

Vilka slår larm?

Sjuka hus är en laddad metafor med många bottnar. Men vem är det som larmar att skolmiljön är ohälsosam? I undersökningen framkommer det att det *inte* är elever och föräldrar som reagerar först. I stället är det lärare och rektorer som aktualiserar problemet. Förvånande nog uppger inte en enda av skolförvaltarna att det är skolsköterskan eller annan sjukvårdspersonal som varnar först.

Hur ska man förklara detta mönster? Att elever och föräldrar inte är dem som i första hand reagerar hänger samman med problemets karaktär. Symptomen på sjuka hus-sjukan (SBS) är som regel diffusa och kan lätt associeras till andra åkommor som huvudvärk, förkylningar och allergi i allmänhet. Att dra slutsatsen att det hela kan bero på skolbyggnaden är en betydligt mer komplicerad process eftersom det kräver vetskap om andra barns förhållanden och samtal med andra föräldrar och med lärare. En självdiagnosticering av sjuka hus-sjukan kräver en överblick och social kontext. Denna har i första hand lärarna och rektorerna som är de som vistas mest i skolbyggnaderna och som har olika mötesarenor där de tillsammans kan dryfta sina problem. Detta förklarar också varför skolsköterskan inte är den som slår larm. Idag har skolsköterskor hand om inte bara en skola utan flera och har ingen större kontakt med de lokala skolmiljöerna. Dessutom möter de eleverna individuellt och vid sidan av klassrummen. Arenan för att skaffa sig allmän kunskap om skolan har för dem försvunnit.

Motsatta uppfattningar om problemet

Bakom anklagelserna om sjuka hus återfinns olika situationer där problemen är av mer eller mindre allvarligt slag. Men frågan är ytterst känslig och kontroverser uppstår lätt i samband med att byggnader och människor ska diagnosticeras. I detta studium av sjuka hus-problemets sociala dimension har vi fått stöd för att det råder en diskrepans mellan vad som kan sägas offentligt, "on stage" och vad som kan sägas icke-offentligt, "back stage" bland kommunens ansvariga. "Back stage" är sjuka hus-problemet inte sällan lätt att hänföra till att det är brukarna det är något fel på, att det är "hysteriska kärringar" eller att det egentligen är fråga om psykosociala problem hos brukarna. "On stage" kan dock detta inte sägas, utan måste omformuleras i andra ordalag eller bemötas med tystnad.

Ett allt större problem

Vi bad fastighetsförvaltarna att ange vilka åtgärder de vidtagit för att komma till rätta med de drabbade skolorna. Anmärkningsvärt var att frågan överhuvudtaget inte alls besvarades av skolförvaltarna från Stockholm, Göteborg och Malmö. Uppenbarligen är detta problem så frekvent i dessa kommuner att man inte fann det mödan värt att besvara frågan.

Man kan notera att allt fler åtgärder genomförts sedan nittioalet. Uppgifterna tyder på att sjuka husproblemen tilltagit alltsedan 1995. Hur ska man förstå denna förmodade ökning? Det kan betyda att det blivit vanligare med sjuka skolor. Det kan också bero på att allt fler människor blivit allergiska och överkänsliga och att allt fler nu reagerar jämfört med tidigare på mindre brister i byggnaden. Det kan också hänga samman med att det blivit mer tillåtet att tala om sjuka hus och/eller att bestämningen av en sjuk skola i praktiken har förändrats genom att forskning och media aktualiserat företeelsen som problem. En orsak som de tillfrågade förvaltarna angav var dock felanvändningen av lokalerna. Man kan fråga sig vad ökade klasstorlekar med mera betyder för skolmiljön överlag.

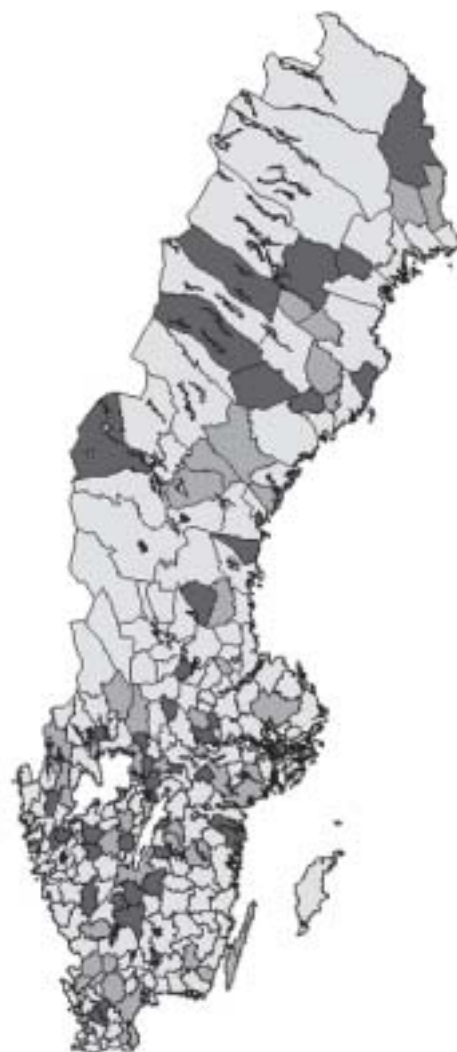
Sammanfattningsvis visar detta arbete på att sjuka husproblemet är ett stort och allvarligt problem i landets grundskolor. Det är i högsta grad aktuellt och det tycks till och med ha ökat under senare år. Det är ett medicinskt och byggnadsfysiskt problem, och det är så som det framförallt kommit att uppfattas inom forskningen, men det är ett begränsat synsätt. Det är viktigt att inför framtiden även uppmärksamma de sociala aspekterna av problemet. Det skapar svårlösta konflikter, besvikelser och misstämningar bland personal och omgivning på många skolor, vilket i sig utgör en stor arbets- och hälsobelastning.

- Eva Sandstedt

Denna studie är publicerad i IBF:s serie för forskningsrapporter.

Sandstedt, Eva & Marie Hallberg (2003) *Sjuka husproblem i svenska grundskolor. En kommunstudie*. Forskningsrapport 2003:2

För beställning av forskningsrapporter, kontakta:
Susanne Haga, e-post susanne.haga@ibf.uu.se
eller tel 026-420 65 03.

Konstaterade "sjuka hus problem" i Sveriges kommuner

- Inga konstaterade "sjuka hus problem"
- Konstaterade "sjuka hus problem"
- Ej svar

Ny forskare

Erik Lindberg är sedan 29 september anställd på 70 procent som forskare i ekonomisk historia. Övrig tid tjänstgör Erik vid Ekonomisk historiska institutionen, Uppsala universitet.

Tjänsteläge

Emma Holmqvist anställdes 1 juni som projekt-assistent. Hon arbetar i ett EU-projekt om de stora europeiska bostadskomplexens omstrukturering, där Roger Andersson är projektledare.

Nyligen publicerat

- Ahrne, G, C Roman & **Mats Franzén** (2003) *Det sociala landskapet. En sociologisk beskrivning av Sverige från 1950-talet till början av 2000-talet*. Korpen: Göteborg.
- Andersson, Eva & Lena Magnusson (2003) *The Importance of Housing Systems in Safeguarding Social Cohesion in Europe (SOCOHO) – Sweden, Part C*. Memorandum. Institute for Housing and Urban Research.
- Andersson, Roger** & I Molina (2003) "Racialization and migration in urban segregation processes. Key issues for critical geographers". In: K Simonsen & J Öhman (eds.) *Voices from the North*, pp. 261-282. Aldershot: Ashgate. (Refereed).
- Andersson, Roger (2003) "Urban development programmes in a Scandinavian welfare state: a top-down approach to bottom-up planning?" In: Pascal de Decker et al, *On the origins of urban development programmes in nine European countries*, pp. 165-181. Antwerpen-Apeldoorn: Garant. (Refereed).
- Andersson, Roger & Camilla Palander (2002) "National and city contexts, urban development programmes, and neighbourhood selections: The Swedish background report for the research project Urban development programmes, urban governance, social inclusion & sustainability". In J Vranken, P De Decker & I Van Nieuwenhuyze (Eds.) *Urban Governance, Social Inclusion and Sustainability*. National Context Reports. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Andersson, Roger** & I Elander (2003) "Selectieve armensorg. Armoedebestrijding en gemeentelijk welzijnsbeleid in Zweden". *Agora (Tijdschrift voor sociaal-ruimtelijke vraagstukken)*, 2003:1, pp. 23-26. (Refereed).
- Andersson, Roger "I städernas svenskglea områden". Artikel i *Göteborgsposten* (kultur) 2003-03-15.
- Andersson, Roger (2003) "Settlement dispersal of immigrants and refugees in Europe: Policy and outcomes". Paper for the 6th National Metropolis Conference, Edmonton, Canada. March 21-24.
- Andersson, Roger, (2003) "Områdestänk - är det rätt tänkt?" Paper presenterat vid Göteborgs stads storstadsmässa 29 augusti.
- Andersson, Roger, I Elander & Camilla Palander** (2003) "Urban governance as an interplay between the central state, local government and the citizens - lessons from the Metropolitan Development Initiative in Sweden". Paper presenterat vid ENHR Conference i Tirana, 26-28 maj.
- Andersson, Roger (2003) "Settlement Dispersal of Immigrants and Refugees in Europe: Policy and Outcomes". RIIM working paper 03-08, Vancouver.
- Elander, I, **Roger Andersson** & **Camilla Palander** (2003) "Urban governance and central-local government relations - the Metropolitan Development Initiative in Sweden". *City Matters Magazine* (electronic journal).
- Engvall K, **Eva Sandstedt** & C Norrby "The Stockholm Indoor Environment Questionnaire: a sociologically based tool for the assessment of indoor environment and health in dwellings". Paper I in Engvall Karin, *A Sociological Approach to Indoor Environment in Dwellings. Risk Factors for Sick Building Syndrome (SBS) and Discomfort*. Comprehensive Summaries of Uppsala Dissertations from the Faculty of Medicine 1276. Uppsala 2003: Acta Universitatis Upsaliensis.
- Enström, Cecilia (2003) "Housing Allowances in Sweden, Effects of Changing Rules", ENHR Conference in Tirana, May 26-28.
- Hartig, Terry** & H Staats (2003) "Restorative environments". *Journal of Environmental Psychology*, 23(2). Guest editors' introduction, pp. 103-107.
- Hartig, Terry, G W Evans, L D Jamner, D S Davis & T Gärling** (2003) "Tracking restoration in natural and urban field settings". *Journal of Environmental Psychology*, 23, 109-123 (refereed).
- Hartig, Terry (2003) "I skogen sjunker blodtrycket". *Skog & Forskning*, 10-13.
- Häkkinen, U, M-R Järvelin, **Gunnar Rosenqvist**, & J Laitinen: Terveys, koulutus ja elintavat: tuloksia Pohois-suomessa vuonna 1996 syntyneitä koskevasta tutkimuksesta. Teoksessa Kiiskinen, U. (toim.) *Terveystaloustiede* 2003. Stakes. Aiheita 3/2003. Helsinki 32-35.
- Höglund, R, **Gunnar Rosenqvist** & M Jäntti (red.)

- (2003) "Statistics, Econometrics and Society: Essays in Honour of Leif Nordberg", Statistics Finland, Research Reports 238.
- Kemeny, Jim (2003) "Power, Discursive Space and Institutional Practices in the Construction of Housing Problems" *Housing Studies* (July) Vol.18 No.4 pp.429-446 (co-authored with Keith Jacobs and Tony Manzi).
- Kemeny, Jim (2003) "Privileged or exploited council tenants? The discursive change in Conservative housing policy from 1972 to 1980" *Policy and Politics* (July) Vol.31 No.3 pp.307-320 (co-authored with Keith Jacobs and Tony Manzi).
- Kemeny, Jim, "Social markets in practice - Sweden". In Tom Startup *A social market in housing*, London: Social Market Foundation, June 2003 pp.74-83.
- Kugelberg, Clarissa (2003) "The father as the hero of today" paper presenterat vid konferensen Gender and Power in the New Europe, the 5th European Feminist Research, 20-24 augusti, Lund Universitet.
- Larsson, B, A Elmroth & **Eva Sandstedt** (2003) *Västra Hamnen Bo01-Framtidsstaden. En utvärdering*. Institutionen för byggnadsekonomi, Chalmers tekniska högskola, Göteborg: Chalmers.
- Magnusson, Lena (2003) *Where do they go? Residential mobility on tight housing markets*. Paper presenterat vid ENHR Conference Tirana, 26-30 maj.
- Malpezzi, S & **Bengt Turner** (2003) "Rent Control: A World View", Working Draft, November 2, 2002. Paper presented at the AREUEA Conference in Cracow, 16-17 June and at the Rent Control Conference in Stockholm January, 2002.
- Robinson, V, **Roger Andersson** & S Musterd (2003) *Spreading the "burden"? A review of policies to disperse asylum seekers and refugees*. Bristol: Policy Press.
- Sandstedt, Eva (2003) "Sjuka hus eller hysteriska kärringar" i: Stålbom, G & Johansson, B (red) *Människan inomhus. Perspektiv på vår tids inneklimat*. Stockholm: Formas, Vårdalstiftelsen (ref).
- Sandstedt, Eva (2003) Nordisk forskningskonferans om bærekraftig byutveckling, Oslo 15 - 16 maj: *Från Rio till Västra hamnen i Malmö. Till frågan om hållbar stadsutveckling*.
- Staats, H, A Kieviet & **Terry Hartig** (2003). "Where to recover from attentional fatigue: An expectancy-value analysis of environmental preference". *Journal of Environmental Psychology*, 23, 147-157 (refereed).
- Sundin, Mats (2003) "Experiences from redevelopment of central situated residential areas: Similarities between three problem areas in Sweden". ENHR Conference, Tirana, 26-28 May.
- Tillberg Mattsson, Karin** & S Stenbacka (2003) *Gendered Social Capital - A Case Study of Sports and Music Associations in Leksand and Rättvik, Sweden*. Paper presented at the 43rd Congress of the European Regional Science Association, August 27-31, University of Jyväskylä.
- Tillberg Mattsson, Karin** & S Stenbacka (2003) *The role of social capital in local development - the case of Leksand and Rättvik, Sweden*. Swedish National Report for the EU research project REST-RIM.
- Turner, Bengt (2003) "Allmännyttans framtid i Sverige" i J. R. Sveinsson (red.), *Allmännyttiga och sociala bostäders framtid i Norden*, TemaNord 2003:536: Köpenhamn.
- Turner, Bengt** & S Malpezzi (2003) "A Review of Empirical Evidence on the Costs and Benefits of Rent Control", *Swedish Economic Policy Review* (refereed).
- Turner, Bengt & Zan Yang (2003) "The Dynamics of Swedish National and Regional House Prices", *Urban Policy and Research*, September.
- Turner, Bengt (2003) "Mortgage Finance and Social housing in Ukraine", the World Bank project on Mortgage Finance in Ukraine, 15 September, draft.
- Stenbacka, S & **Karin Tillberg Mattsson** (2003) *The Gendered Social Capital in Rättvik and Leksand - Sports and Music Associations as Arenas for Differentiated Voluntary Work and Network Building*. Swedish Thematic Report for the EU research project REST-RIM.
- Vedung, Evert (2003) "Models of Evaluation" in Schwandt, T and P Haug, eds, *Evaluating Educational Reforms: Scandinavian Perspectives*, Greenwich, CT: Information Age Publishing.
- Vedung, Evert (2003) *Utvärderingsböljan och dess orsaker*, seminariet Utvärdering i Norden- nordiska modeller och metoder, Helsingfors universitet, Svenska social- och kommunalhögskolan, 14 april.
- Vedung, Evert (2003) *The Enigma of an Implementation Surplus: Sweden and the Global Ozone Protection Regime*, International Political Science Association, Durban, Sydafrika, 29 juni - 4 juli.
- Dyhr-Mikkelsen, K, P Birr-Pedersen, M Togeby, O Rieper, T Kristensen, **Evert Vedung** & A Larsen (2003) *Håndbog i evaluering af energi-spæaktiviteter: Udarbejdet for Energi-styrelsen, ELFOR, Elsparefonden, Naturgas-selskaberne og Fjernvarmeselskaberne*, Köpenhamn: Energistyrelsen (Refereed).
- Öst, Thomas "Heading for Ecological Sustainability in Swedish Urban Areas: Visions, Measures and Potential Problems". Paper presented at the ENHR Conference in Tirana, Albania, May 26-28.

Marknadstidning B

AVS:
Institutet för bostads- och urbanforskning
Uppsala universitet
Box 785, 801 29 Gävle

BOSTADS VECKAN

Gävle 23-25 mars 2004

Boka in
Bostadsveckan 2004!

Besök vår hemsida för
aktuell information:
www.ibf.uu.se

För åttonde gången anordnas Bostadsveckan i Gävle. Vi vänder oss till dig som sysslar med boende och byggande för en bred genomgång av aktuella frågor.

Forskare och erfarna praktiker kommer att redovisa kunskapsläget inom områdena: BOSTADSMARKNAD, BOENDEMILJÖ och SAMHÄLLSPLANERING.

- Visionen om det goda boendet
- Segregation och ghettosering i våra bostadsområden
- Hållbar stadsutveckling - teknik och beteende
- Mot lägre byggkostnader och enklare bostäder?
- Huspriser, taxeringsvärden och fastighetsskatt
- Glesbygdens överlevnad och storstadens tillväxt
- Överlever bruksvärdesystemet?
- Underhåll av vårt miljonprogram - ett växande berg?
- Hur skall de äldre kunna bo kvar i sina bostäder?

Institutet för bostads- och urbanforskning
Box 785, 801 29 Gävle
www.ibf.uu.se

UPPSALA
UNIVERSITET

Redaktör: Susanne Haga, tel 026-420 65 03, e-post: susanne.haga@ibf.uu.se
Redaktion: Åsa Bråmås, Susanne Haga, Lena Magnusson och Evert Vedung
Ansvarig utgivare: Bengt Turner
Hemsida: www.ibf.uu.se